

ZPRÁVA O TRHU ZELENINY

Vývoj cen:

Ceny zemědělských výrobců 32./31. týden

▲ Petržel.....	8,20 Kč/sv.
▲ Paprika polní.....	16,80 Kč/kg
▲ Zelí bílé konzumní.....	5,00 Kč/kg
▲ Cibule s ořezanou natí.....	7,60 Kč/kg
▼ Okurky salátové polní.....	5,30 Kč/kg
▼ Mrkev a karotka.....	6,40 Kč/kg
► Rajčata rychlená.....	15,30 Kč/kg
► Zelí červené.....	6,50 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	5
Zahraniční obchod.....	5
Informace ze zahraničních trhů.....	6

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Průměrná cena zemědělských výrobců (CZV) petržele vzrostla ve 32. týdnu o 0,70 Kč/sv. na 8,20 Kč/sv., tj. o 9,3 %. Proti předchozímu týdnu se zvýšila i CZV polních paprik, v průměru o 1,30 Kč/kg (o 8,4 %) na 16,80 Kč/kg.

Naopak CZV salátových okurek polních poklesla o 0,20 Kč/kg na 5,30 Kč/kg, tj. o 3,6 %.

Producerská cena rychlených rajčat zůstala na úrovni předchozího týdne, tj. na 15,30 Kč/kg.

Obchodní ceny

Ve 32. týdnu byl zaznamenán výrazný nárůst průměrné **obchodní nákupní ceny (NC)** květáku z dovozu, která vzrostla proti předchozímu období o 15,50 Kč/ks na 24,20 Kč/ks, tj. o 177,8 %. **Obchodní odbytová cena (OC)** tohoto květáku posílila v průměru o 11,30 Kč/ks (o 77,4 %) na 25,90 Kč/ks.

Naopak k poklesu průměrných obchodních cen došlo ve sledovaném týdnu u importovaných paprik - nejvíce u červených, kdy se NC snížila v průměru až o 25,60 Kč/kg (o 52,2 %) na 23,40 Kč/kg, jejich OC o 26,80 Kč/kg (o 45,5 %) na 32,10 Kč/kg. O 3,80 Kč/kg (o 15,8 %) klesla NC bílých paprik na 20,10 Kč/kg, jejich OC oslabila v průměru o 3,20 Kč/kg (o 11,4 %) na 24,40 Kč/kg. U rajčat se NC snížila o 7,60 Kč/kg (o 34,5 %) na 14,40 Kč/kg, OC klesla o 8,20 Kč/kg (o 31,2 %) na 18,20 Kč/kg. U česneku z dovozu NC oslabila v průměru o 1,20 Kč/kg (- 2,4 %) na 48,70 Kč/kg a OC o 0,90 Kč/kg (- 1,6 %) na 59,10 Kč/kg.

Zahraniční obchod

Dovoz rajčat do České republiky činil podle údajů ČSÚ v červnu 2006 celkem 11 183,3 t za průměrnou jednotkovou hodnotu 19,20 Kč/kg. Stejně jako v předchozím období pocházela polovina importovaných rajčat z Nizozemí, tj. 4 052,3 t za 21,30 Kč/kg. Druhou nejvýznamnější dovozní zemí rajčat bylo Španělsko - 3 865,1 t (34,6 %) za 16,- Kč/kg.

Proti květnu 2006 se nejvíce snížil dovoz hlízkového celeru o 364,4 t za jednotkovou hodnotu 21,50 Kč/kg (- 152,1 %), dále pak hlávkového salátu o 300,9 t za 22,30 Kč/kg (- 104,7 %), hlávkového zelí o 721,2 t za 5,50 Kč/kg (- 35,1 %), květáku s brokolicí o 597,7 t za 11,90 Kč/kg (- 28,1 %) a póru o 70,9 t za 26,60 Kč/kg (- 11,7 %).

Import okurek činil 6 509,8 t za 11,80 Kč/kg. 27,6 % okurek pocházelo z Nizozemí (tj. 1 791,6 t) za 15,70 Kč/kg, 18,3 % (tj. 1 193,6 t) z Polska za 12,40 Kč/kg a 17,1 % (tj. 1 110,2 t) ze Slovenska za 10,- Kč/kg.

V období od 1.6. do 30.6. 2006 ve srovnání s předchozím měsícem došlo u sledovaných druhů zeleniny většinou k poklesu **vývozu** z ČR - například u květáku s brokolicí o 244,2 t (- 174,1 %) a u póru o 64,5 t (- 131,6 %).

TIS ČR SZIF

Ceny zemědělských výrobců

Ceny zemědělských výrobců vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	32. týden			31. týden			Změna průměrné CZV 32./31. týden 2006	
		min	max	průměr	min	max	průměr	v Kč	v %
Cibule s ořezanou natí	kg	7,00	9,30	7,60	7,00	9,00	7,40	+ 0,20	+ 2,7
Kapusta hlávková	kg	4,00	5,00	4,70			*	.	.
Kapusta hlávková	ks	6,00	8,20	7,40			*	.	.
Kedlubny	ks	3,50	4,20	3,90			*	.	.
Mrkev a karotka	kg	6,00	7,00	6,40	6,00	7,00	6,50	- 0,10	- 1,5
Okurky salát. polní	kg	5,00	5,50	5,30	4,00	9,00	5,50	- 0,20	- 3,6
Paprika barevná	kg	30,00	34,00	31,30			*	.	.
Paprika polní	kg	16,00	18,00	16,80	14,00	17,00	15,50	+ 1,30	+ 8,4
Petržel	sv.	7,50	9,20	8,20	7,00	8,00	7,50	+ 0,70	+ 9,3
Rajčata rychlená	kg	14,00	16,50	15,30	14,50	16,50	15,30	0,00	0,0
Zelí bílé konzumní	kg	4,50	5,70	5,00	3,50	5,70	4,70	+ 0,30	+ 6,4
červené	kg	6,00	7,00	6,50	6,00	7,00	6,50	0,00	0,0

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez DPH a bez dopravy. MJ = měrná jednotka, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.

* = méně než 3 respondenti.

Pramen: ZUČM

Aktuální situace v prodeji zeleniny ve 32. týdnu 2006

Stále více se projevuje nedostatek brambor, cibule, zelí, ale i ostatního sortimentu. Některí obchodníci však přesto zkouší přimět pěstitele pod hrozbou podzimního přetlaku k výprodeji zásob za zlomkovou cenu, kterou lze na podzim

požadovat. Vlivem dešťového počasí se zvýšily ceny většiny sezónních komodit, jejich růst se očekává i na víkend.

Pramen: ZUČM

Porovnání průměrných CZV salátových okurek polních I. jak. tř.

Kč/kg

Rok	Týden				
	28.	29.	30.	31.	32.
2005	7,20	8,40	6,60	6,20	4,60
2006	6,00	6,00	5,50	5,50	5,30
% 06/05	86,3	71,4	83,3	88,7	115,2

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ZUČM

Porovnání průměrných CZV rychlených rajčat I. jak. tř.

Kč/kg

Rok	Týden				
	28.	29.	30.	31.	32.
2005	16,60	16,80	-	16,30	15,30
2006	28,30	23,60	19,60	15,30	15,30
% 06/05	170,5	140,5	-	93,9	100,0

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ZUČM

Porovnání průměrných CZV petržele I. jak. tř.

Kč/sv.

Rok	Týden				
	28.	29.	30.	31.	32.
2005	6,80	7,30	6,70	6,30	6,70
2006	9,30	9,30	8,50	7,50	8,20
% 06/05	136,8	127,4	126,9	119,0	122,4

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ZUČM

Obchodní ceny**Obchodní nákupní ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy**

Datum zjištění ceny: 32. týden 2006

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min	max	průměr	±32/30	min	max	průměr	±32/30
Celer s natí	ks			*		6,50	7,00	6,70	.
Cibule červená	kg			*		10,00	29,00	22,40	- 0,80
Česnek	kg			*		40,00	56,00	48,70	- 1,20
Červená řepa	kg			*		4,90	7,60	5,90	- 0,80
Kedluben	ks			*		3,00	6,60	4,70	+ 0,20
Křen	kg			*		37,00	46,10	41,00	+ 0,90
Květák	ks			*		23,50	24,90	24,20	+ 15,50
Meloun vodní	kg			*		5,90	6,50	6,30	- 3,00
Okurky salátové	kg			*		6,00	9,00	8,00	.
Paprika bílá	kg			*		16,90	28,00	20,10	- 3,80
červená	kg			*		14,00	33,00	23,40	- 25,60
žlutá	kg			*		16,50	35,50	28,20	.
Pór	kg			*		14,90	20,00	17,70	+ 0,10
Rajčata	kg			*		10,00	15,60	14,40	- 7,60
Ředkvičky	sv.			*		3,00	6,20	5,00	.
Zelí rané bílé	kg			*		3,50	5,40	4,70	- 0,10
červené	kg			*		5,50	7,60	6,30	.
kysané balené	ks	5,00	8,30	6,90	0,00			*	
kysané volné	kg	9,70	11,20	10,50	.			*	
Žampiony	kg			*		32,00	39,50	36,40	0,00

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen : TIS ČR SZIF

Obchodní odbytové ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 32. týden 2006

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Odbytové ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min	max	průměr	±32/30	min	max	průměr	±32/30
Brokolice (500 g)	ks			*		16,90	20,00	18,60	.
Celer s natí	ks			*		8,50	9,50	9,20	- 0,10
Cibule suchá světlá	kg			*		8,80	12,50	10,80	.
Cibule červená	kg			*		21,00	42,50	29,70	- 1,00
Cuketa	kg			*		18,40	18,70	18,50	.
Česnek	kg			*		48,10	70,00	59,10	- 0,90
Červená řepa	kg			*		8,00	8,90	8,50	- 0,80
Kapusta hlávková raná	kg			*		6,00	8,10	7,40	- 0,30
Kapusta hlávková raná	ks			*		8,90	11,00	9,60	.
Kedluben	ks			*		4,50	7,70	5,90	+ 0,20
Křen	kg			*		51,00	55,00	53,00	+ 2,60
Květák	ks			*		18,70	29,40	25,90	+ 11,30
Meloun vodní	kg			*		6,90	10,60	9,30	- 1,50
Mrkev a karotka	kg			*		7,90	11,00	8,90	.
Okurky salátové	kg			*		6,20	12,50	9,10	+ 0,40
nakládačky	kg	8,90	16,90	14,10	.			*	
Paprika bílá	kg			*		19,80	37,90	24,40	- 3,20
červená	kg			*		20,00	43,70	32,10	- 26,80
oranžová	kg			*		25,50	61,20	40,60	- 18,80
žlutá	kg			*		25,50	47,50	37,10	- 29,20
slovenská	kg			*		20,00	22,00	21,30	.
Petržel. nať kadeřavá	kg			*		53,90	70,00	59,80	- 0,20
Pór	kg			*		17,50	27,50	21,40	- 2,30
Rajčata	kg			*		13,00	20,90	18,20	- 8,20
Ředkvičky	sv.			*		5,00	8,90	6,90	.
Salát barevný	ks	12,50	12,50	12,50	+ 0,90			*	
hlávkový	ks	7,00	8,90	8,00	- 1,60	7,50	9,00	8,20	.
ledový	ks	10,50	12,90	12,00	.			*	
Zelí červené	kg			*		8,00	8,70	8,40	.
rané bílé	kg	5,90	6,50	6,30	+ 0,30	5,60	6,70	6,40	+ 0,30
červené	kg			*		6,90	8,90	7,60	.
kysané balené	ks	8,10	9,70	9,00	- 0,30	6,20	9,50	8,20	0,00
kysané volné	kg	9,00	13,20	11,70	.			*	
pekingské	kg			*		12,50	29,90	19,60	+ 7,80
Žampiony	kg			*		44,00	52,50	47,60	0,00

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
 Pramen : TIS ČRSZIF

Spotřebitelské ceny

Srovnání průměrných spotřebitelských cen vybraných druhů zeleniny

Kč/kg

Druh/týden	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Papriky	72,02	74,99	73,49	69,77	62,94	62,77	68,66	70,16	-	58,85	59,02	61,01	60,36
Rajská jablka	49,22	55,51	49,18	38,73	30,58	29,27	30,40	33,50	-	37,29	39,17	38,36	33,44
Karotka pravá	18,56	18,74	19,20	19,12	19,25	17,99	17,67	17,26	-	16,48	15,77	14,89	13,72

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen, proto mají uváděné ceny pouze orientační charakter.
 Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod

Dovoz a vývoz vybraných druhů zeleniny od 1.1. do 30.6.2006

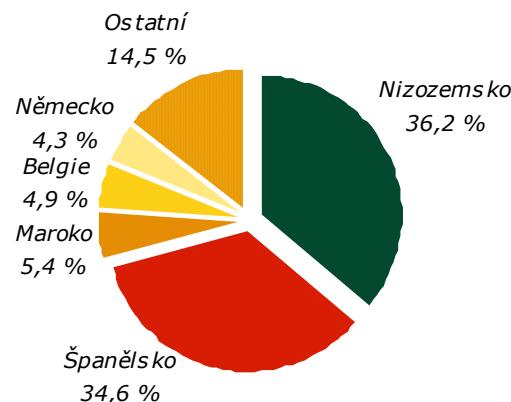
Druh zeleniny	Dovoz			Vývoz		
	Množství (t)	Jednotková hodnota (Kč/kg)	Množství (t) od 1.6. - 30.6.	Množství (t)	Jednotková hodnota (Kč/kg)	Množství (t) od 1.6. - 30.6.
Cibule	26 798,2	7,55	5 703,1	2 213,3	12,32	368,9
Česnek	3 148,3	50,74	534,9	237,4	78,61	25,8
Celer hlízový	3 466,6	21,52	239,6	635,1	19,73	13,7
Hlávkové zelí	12 678,9	5,52	2 057,9	1 337,0	8,02	207,7
Květák a brokolice	10 626,5	11,88	2 123,7	1 092,3	16,86	140,3
Okurky	35 929,5	11,77	6 509,8	3 155,3	11,27	363,6
Papriky	20 392,6	29,77	3 925,6	1 696,4	28,63	284,7
Pór	4 240,3	26,62	608,7	527,4	30,44	49,0
Rajčata	41 135,6	19,22	11 183,3	4 837,5	20,12	1 013,5
Salát hlávkový	11 209,2	22,33	287,5	316,6	34,8	38,56

Poznámka : ČSÚ zpětně provádí úpravu o zpřesňování dat o zahraničním obchodu.

Pramen: Podle údajů ČSÚ zpracoval TIS ČR SZIF.

Dovoz rajčat do ČR podle nejvýznamnějších zemí od 1.6. do 30.6.2006

Název země	Množství dovozu (t)	Průměrná jednotková hodnota (Kč/kg)
Nizozemsko	4 052,3	21,33
Španělsko	3 865,1	15,99
Maroko	606,5	19,12
Belgie	549,4	19,11
Německo	484,3	25,51
Ostatní	1 625,8	27,66

Informace ze zahraničních trhů

Ceny zeleniny na Slovensku

Datum zjištění ceny: 31.7. - 3.8.2006 (31. týden)

SKK/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny od producentů		Odbytové ceny z velkoobchodu	
		cenové rozpětí	průměrná cena	cenové rozpětí	průměrná cena
Cibule	kg	-	-	9,00 - 15,00	13,41
Celer s natí	ks	3,00 - 6,00	4,50	9,00 - 13,30	10,27
Červená řepa	kg	-	-	12,00 - 15,00	13,33
Česnek D	kg	-	-	46,00 - 86,00	58,00
Kapusta hlávková	kg	-	-	9,00 - 11,00	9,98
Kedluben	ks	-	-	8,00 - 13,00	10,06
Květák D	ks	-	-	7,50 - 28,00	23,49
Mrkev	kg	-	-	10,00 - 15,00	12,56
Okurky salátové rychlené	kg	2,00 - 8,40	3,82	7,50 - 13,00	9,89
Okurky nakládačky	kg	10,00 - 18,49	15,33	-	-
Paprika rychlená	kg	12,00 - 21,01	14,00	21,00 - 32,00	25,68
Petržel	sv.	-	-	10,00 - 14,50	11,99
Pór D	kg	-	-	22,00 - 43,00	34,96
Rajčata rychlená	kg	6,00 - 22,00	13,31	16,00 - 29,00	21,94
Salát hlávkový	ks	2,50 - 4,00	3,50	7,00 - 10,00	8,66
Zelí hlávkové bílé	kg	5,00 - 6,00	5,50	6,90 - 12,00	8,35
červené	kg	-	-	11,20 - 17,00	12,96
kysané	kg	-	-	13,50 - 18,00	15,90
Žampiony volně ložené	kg	-	-	57,00 - 70,00	64,47

Poznámka: Odbytové ceny od producentů a z velkoobchodu jsou uváděny bez DPH. D = dovoz, - = údaje nejsou k dispozici.

Pramen: ATIS - Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Průměrné velkoobchodní ceny domácích producentů zeleniny v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 32. týden (ke 9.8.2006)

HUF/MJ

Druh zeleniny	MJ	Velkoobchod			
		Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Celer	ks	50	60	60	90
Cibule žlutá	kg	90	80	90	90
Česnek	kg	-	400	400	450
Mrkev	kg	80	80	65	50
Okurky hadovky	kg	90	80	100	70
nakládačky	kg	120	90	95	100
Petržel	sv.	530	180	360	200
Rajčata	kg	200	110	180	110
Salát hlávkový	ks	40	50	-	60
Zelí bílé	kg	70	40	75	50

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : AKII

Velkoobchodní ceny zeleniny ve vybraných trzích v Polsku

Datum zjištění ceny: 1.8. - 3.8.2006

PLN/MJ

Druh zeleniny	MJ	Bronisze		Lublin		Poznań		Rzeszów		Sandomierz	
		3.8.2006		1.8.2006		2.8.2006		3.8.2006		3.8.2006	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Domácí produkce:											
Celer	kg	5,50	6,50	4,40	7,00	5,00	6,00	5,00	6,00	5,00	6,00
Cibule bílá	kg	0,80	1,33	1,20	1,50	1,20	1,30	1,20	1,40	0,80	1,00
Červená řepa	kg	0,80	1,20	0,80	1,00	1,00	1,10	0,80	1,00	0,50	0,70
Květák	ks	4,00	5,00	2,00	3,50	3,50	4,50	2,50	3,50	1,00	2,50
Mrkev	kg	1,50	2,00	1,50	1,80	1,30	1,60	1,50	1,60	1,00	1,20
Okurky polní	kg	1,50	2,00	0,80	1,80	-	-	0,80	1,60	0,60	1,00
Paprika zelená	kg	1,50	2,20	2,00	2,50	2,60	3,00	3,00	4,00	2,00	2,80
Petržel	kg	6,00	7,00	-	-	9,00	10,00	6,00	8,00	6,00	7,00
Rajčata	kg	1,80	2,33	1,00	2,00	1,58	2,00	1,40	1,60	1,80	2,20
Ředkvička	sv.	1,00	1,40	1,00	1,20	0,60	0,90	0,80	1,00	0,70	0,60
Salát	ks	1,20	1,60	1,00	1,25	1,40	1,50	1,00	1,50	0,30	0,50
Zelí rané	ks	2,00	3,00	1,00	2,00	1,50	1,70	1,00	1,40	0,70	1,00
Žampiony	kg	4,50	5,50	4,70	5,50	4,00	4,50	4,50	5,00	3,50	4,50

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : Rynek owoców i warzyw świeżych

Obchodní ceny vybraných druhů zeleniny v tržnicích SRN

Datum zjištění ceny: 2.8.2006

EUR/MJ

Druh zeleniny	Země původu	MJ	Hamburk	Mnichov	Berlín	Hannover	Frankfurt
Brokolice	Německo	100 kg	-	100 - 140	170 - 200	150 - 180	120 - 140
Celer	Německo	100 kg	-	60 - 70	70 - 90	65 - 90	60 - 70
Cibule 60+/70mm+	Německo	25 kg	11 - 12,5	9 - 12	10 - 12	11,5 - 13	8,5 - 10,5
Cuketa (14 - 21 cm)	Německo	100 kg	30 - 60	50 - 70	40 - 70	45 - 70	50 - 80
Česnek	Španělsko	100 kg	220 - 240	220 - 240	200 - 240	220 - 240	200 - 240
Mrkev	Německo	100 kg	38 - 58	45 - 55	39 - 53	40 - 55	40 - 55
Kedluben	Německo	100 ks	18 - 25	18 - 25	22 - 30	22 - 30	20 - 30
Květák	Německo	6 ks	6,5 - 8	8 - 9,5	6,5 - 8	7,5 - 10	8 - 10
Pór	Německo	100 kg	70 - 90	70 - 80	70 - 90	75 - 90	80 - 100
Paprika zelená G	Nizozemí	100 kg	240 - 310	300 - 380	280 - 310	200 - 230	240 - 340
červená G	Nizozemí	100 kg	140 - 170	160 - 180	150 - 180	160 - 190	170 - 200
Petržel	Německo	100 sv.	12 - 16	20 - 28	13 - 16	16 - 22	22 - 40
Rajčata (57 - 67 mm)	Belgie	6 kg	-	3,5 - 5	3,9 - 4,8	4 - 5,5	4 - 5
Zelí bílé	Německo	100 kg	28 - 45	-	-	28 - 42	33 - 40
červené	Německo	100 kg	45 - 60	45 - 55	45 - 60	45 - 62	50 - 60
Žampiony (očištěné)	Německo	100 kg	200 - 400	250 - 300	200 - 380	200 - 350	200 - 320

Poznámka : ks = kus, sv. = svazek, - = údaj není k dispozici.

Pramen : ZMP - Obst & Gemüse

Obchodní ceny vybraných druhů zeleniny v Rakousku

Datum zjištění ceny: 1.7. - 31.7.2006

EUR/MJ

Druh zeleniny	MJ	Průměrná cena	Průměrná cena za červen 2006	Cena	
				min	max
Brokolice	kg	0,85	1,25	0,50	1,20
Cibule	kg	0,30	0,33	0,20	0,40
Celer	kg	2,00	1,00	1,00	3,00
Cuketa	kg	0,50	0,90	0,40	0,60
Kedluben	ks	0,30	0,30	0,25	0,35
Křen	kg	2,10	2,10	2,00	2,20
Květák	kg	0,52	0,70	0,40	0,60
Mrkev	kg	0,70	1,20	0,60	0,80
Okurky	kg	0,45	0,80	0,40	0,50
Okurky (ze skleníku)	kg	0,40	0,48	0,30	0,84
Paprika	kg	0,80	1,85	0,60	1,00
Pór	kg	1,00	1,20	1,00	1,00
Rajčata	kg	0,85	1,33	0,50	1,20
Ředkvička	sv.	0,19	0,25	0,17	0,20
Salát hlávkový	kg	0,63	0,74	0,60	0,66
ledový	ks	0,35	0,45	0,30	0,40
Zelí bílé	kg	0,30	-	0,30	0,30
červené	Kg	0,45	-	0,40	0,50
čínské	kg	0,50	0,60	0,40	0,60

Poznámka : Uvedené velkoobchodní ceny jsou bez DPH.

Pramen : AMA - Agramarkt Austria

Přehled cen zeleniny v Chorvatsku

Datum zjištění ceny: 31.7. - 6.8. (31. týden) 2006

HRK/kg

Druh zeleniny	Velkotržnice			Tržnice			Prodejny		
	min	max	průměr	min	max	průměr	min	max	průměr
Rajčata	2,00	9,00	5,02	3,00	18,00	7,10	3,99	19,90	8,99
Papriky celkem	3,50	15,00	7,37	4,00	25,00	9,50	5,99	29,90	15,04
Okurky salátové	2,50	5,30	3,61	2,00	10,00	5,38	3,98	26,99	7,62
Cibule	2,00	4,50	3,17	3,50	10,00	5,57	2,99	5,00	4,50
Česnek	6,00	19,50	11,57	10,00	26,00	17,25	4,99	19,99	15,49
Mrkev	2,50	8,00	4,82	5,00	10,00	7,80	4,00	8,99	6,62
Kapusta kadeřavá	3,00	6,00	4,04	3,00	15,00	7,19	2,99	9,99	5,18
Květák	5,00	10,00	7,67	6,00	20,00	10,77	7,00	14,99	10,50
Salát celkem	4,50	8,50	6,56	3,00	20,00	10,18	3,00	19,99	9,62
Špenát	5,00	5,00	5,00	8,00	20,00	13,28	16,99	16,99	16,99
Zelí bílé	1,50	3,00	2,20	2,00	8,00	4,45	1,99	3,00	2,56
červené	3,00	5,00	3,63	5,00	10,00	6,81	3,99	6,10	5,22
Žampiony	10,00	23,00	17,85	16,00	26,00	20,60	14,49	31,96	23,89

Poznámka: - = údaje nejsou k dispozici.

Pramen : TISUP - Voče i povrče

Rajčata proti HIV

V časopisu New Scientist byly zveřejněny výsledky výzkumu prováděného vědci ze Sibiřského institutu rostlinné fyziologie z Irkutska ve spolupráci se zemědělskou výzkumnou službou při americkém ministerstvu zemědělství, který se týkal použití geneticky modifikovaných rajčat proti dvěma celosvětově nejobávanějším virům - HIV a HBV (virus hepatitidy B). V rámci výzkumu byla do rajčat vpravena DNA z hepatitidy B a HIV. Myši, které byly krmeny roztokem obsahujícím prášek z těchto rajčat měly prokazatelně vyšší hladinu

vytvořených protilátek proti oběma virům. Vědci se domnívají, že další výzkum v tomto směru může vést k vývoji levné vakcíny, která se bude moci „pěstovat“ a zpracovávat v chudých zemích, které si nemohou dovolit existující vakcíny.

Více informací na adrese:
<http://www.newscientist.com/article/mg19125584.600-killer-tomatoes-attack-human-diseases.html>

Pramen: www.agronavigator.cz, 31.7.2006

Význam a nutriční hodnota zeleniny

Zelenina hraje důležitou úlohu ve výživě člověka, je základem potravinového řetězce a typickou součástí celé řady oblíbených pokrmů, kterým poskytuje jedinečnou chuť a vzhled. Její zdravotní význam je neodiskutovatelný, přesto jsme ale v současnosti svědky nedostatečné úrovně roční spotřeby zeleniny nedosahující zdaleka doporučovaných sto kilogramů na osobu. Mnohé fyziologicky příznivé látky ze zeleniny nejsou v našem jídelníčku zastoupeny v potřebném množství, z čehož vyplývá vysoký výskyt celé řady onemocnění.

Různé druhy zeleniny vykazují značně rozdílnou nutriční hodnotu a z tohoto hlediska je potřebné též zajistit dostatečnou různorodost v jejím využití a konzumaci.

Vitamin C řadíme mezi jednu z nejvýznamnějších, a proto často sledovaných obsahových látek v zelenině. Náleží mezi velmi účinné antioxidanty. Může působit jako antikarcinogen a snižuje riziko kardiovaskulárních chorob. Při správném zásobení organismu vitamínem C se zvyšuje činnost mozku a urychluje se nervovo-svalové reakce. Naopak, nedostatek tohoto důležitého vitamínu se projevuje krvácením z dásní, únavou, náchylností k chorobám a srdečními obtížemi. Zelenina jako významný zdroj vitamínu C pokrývá přibližně 60 % jeho denní spotřeby. Obzvláště bohaté na tento vitamín jsou pálivá paprika a petržel, u nichž se jeho obsah pohybuje mezi 1 300 - 2 400 mg/kg. Obecně je průměrný obsah vitamínu C v zelenině okolo 335 mg/kg. V závislosti na druhu, vzhledem ke konzumní části a mnoha dalším faktorům můžeme nacházet značně rozdílný obsah vitamínu C v jednotlivých zeleninách. Doporučený denní příjem vitamínu C na osobu činí 60 až 200 mg, přitom fyziologicky optimální množství je asi 200 mg denně. Mezi vlivy podmiňujícími variabilitu podílu vitamínu C v zelenině, lze zahrnout vlivy vnější (klimatické a pěstební podmínky, výživa) i vnitřní faktory (odrůda, vývojové stadium a jiné).

Agrotechnický postup a celá pěstební technologie včetně sklizně má podstatný vliv na zastoupení kyseliny askorbové v zelenině. Vitamin C se snadno slučuje s kyslíkem a ztrácí svoji účinnost. Okysličování podporuje přítomnost železa, které se uvolňuje z narušených (tepelně ošetřených) částí rostliny, například při krájení. Rozkladné reakce vitamínu C urychluje zvýšená teplota a světlo. Ovšem na druhou stranu se v živých rostlinných orgánech vlivem mechanického poškození (krájení, loupání) může vitamin C přechodně hromadit.

Dalším významným vitamínem obsaženým v zelenině je vitamín E, jehož průměrný podíl je 4 mg/kg. Nejvíce ho lze nalézt v čekance salátové a špenátu, u nichž jeho hodnota dosahuje až 20 mg/kg. Vitamin E obsažený v zelenině působí jako antioxidant, je nezbytný pro dělení buněk, správnou funkci nervů, svalů, mozku, ledvin a jater. Také zvyšuje životnost červených krvinek a zpomaluje stárnutí, podporuje plodnost.

Sacharidy tvoří významnou energetickou složku zeleniny a často mají podstatný podíl na tvorbě jejich chuťových vlastností. Mezi sacharidy obsažené v zelenině řadíme jednak vlastní sacharidy (cukry, oligosacharidy, polysacharidy, vláknina) a látky sekundárního původu (kyseliny, heteroglykosidy, přírodní barviva a třísloviny). U rychlené zeleniny mohou být tím nejpodstatnějším faktorem určující zájem konzumentů. Podíl sacharidů v zelenině se může pohybovat od relativně nízkého zastoupení například u pekingského zelí (průměrně 10 g/kg) až po značné množství, které obsahuje meloun cukrový a meloun vodní či červená řepa (60 - 80 g/kg), přičemž průměrný obsah sacharidů v zelenině je 28 g/kg.

Bílkoviny přítomné v zelenině se v lidském těle využívají pouze částečně, v kombinaci se živočišnými bílkovinami se zvyšuje efektivnost jejich využití. Pro člověka jsou nepostradatelné esenciální aminokyseliny (isoleucin, leucin, lysin, methionin, fenylalanin, threonin, tryptophan a valin) obsažené v zelenině v množství menším

než jeden gram na kilogram. Průměrný obsah bílkovin v zelenině je 18 g/kg, mezi nejbohatší druhy patří česnek a hráč, u nichž se jejich podíl pohybuje mezi 50 - 60 g/kg.

Vláknina obsažená v zelenině se skládá z neškrobových polysacharidů, které nejsou rozložitelné trávicími enzymy v horní části trávícího traktu (celulóza, lignin, hemicelulózy, pektinové látky, gumy a slizy). Většinou nejsou rozpustné ve vodě. Vláknina má nezastupitelný význam v podpoře peristaltiky a správné funkci trávícího ústrojí. Tuto látku lze považovat za preventivní ve vztahu k výskytu rakoviny tlustého střeva. Uvedené onemocnění se bohužel vyskytuje v ČR nejvíce na světě. Zelenina se podílí na celkové spotřebě vlákniny z 11 %. Mezi druhy zelenin bohatých na vlákninu řadíme hráč a čekanku salátovou, které obsahují mezi 40 - 50 g/kg. Průměrný obsah vlákniny v zelenině je 20 g/kg.

Z minerálních látek je nutno zmínit železo, které je nezbytné pro tvorbu červeného krevního barviva hemoglobinu a okysličovacích enzymů. Patří k nedostatkovým prvkům v naší stravě. Zelenina spolu s ovocem poskytuje čtvrtinu výživové denní dávky železa. Jeho využitelnost z potravy je závislá na formě, ve které se nachází a na složení potravy. Železo obsažené v zelenině je v důsledku působení vitaminu C v těle využíváno z 80 %, pokud se konzumuje například maso

současně se zeleninou, využitelnost železa se zvyšuje. U různých druhů zeleniny je železo přítomno v průměru 9 mg/kg, nejvíce ho lze nalézt v petrželi (okolo 60 mg/kg).

V posledních letech se průměrná spotřeba zeleniny při zahrnutí různých zeleninových výrobků pohybuje na kolísavé úrovni, kupříkladu v roce 2003 je uváděn největší nárůst spotřeby u rajčat, celeru, špenátu, hlávkového zelí a kedluben. Naopak k nejvýraznějšímu poklesu došlo u cibule, okurek, hlávkové kapusty, paprik a petržele. V roce 2004 byl zaznamenán mírný pokles celkové spotřeby zeleniny vlivem snížení domácí produkce i výroby v okolních zemích a naopak zvýšení dovozu některých druhů zeleniny. Výrazný propad nastal u okurek, rajčat, melounů, petržele a paprik. Naproti tomu se zvědla spotřeba zejména cibule, hlávkového zelí, kapusty a květáků. Jednoznačně je však průměrná spotřeba posledních let, pohybující se okolo 80 kg na osobu, velmi alarmující ze zdravotního hlediska.

Z výše uvedených příkladů obsahových látek je však zřejmé, že bez důkladné podpory a propagace v oblasti spotřeby zeleniny bude naše společnost vystavena nejen vyššímu riziku civilizačních onemocnění, ale současně ani naši farmáři nebudou mít dostatečné šance na rozvíjet české zelinářství.

Pramen: www.zahradaweb.cz, 1.8.2006

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 9.8.2006

100 SKK - 75,211 Kč
1 EUR - 28,095 Kč

1 PLN - 7,263 Kč
1 HRK - 3,860 Kč

1 USD - 21,815 Kč
100 HUF - 10,421 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Daniela Drdová
tel.: 222 871 864
fax: 222 871 536
e-mail: daniela.drdova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.